

سید علی زین العابدین

حیاتین

معیشة مؤمنانه

آشنایی با چهار مفهوم زهد، رفاہ، تجملگرایی و اسرافگیری
در کلام رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدتله العالی)

کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی

پیشگفتار

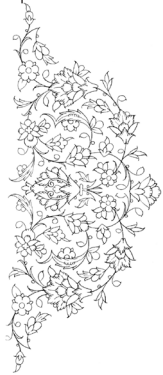
هدف نهایی از خلقت انسان، رسیدن به قرب الهی است و راه رسیدن به این مقام، با گذر از امتحانات و آزمونهای گوناگون حاصل می‌شود. انبیای عظام و امامان والامقام (صلوات‌الله‌علیهم‌اجمعین) نیز به دنبال رساندن انسان به این سرمنزل بوده‌اند. اما اهتمام به آخرت و مقامات معنوی، باعث غفلت ایشان از زندگی دنیوی نشده است. انسان متکامل در بینش الهی، هم به آبادانی دنیا می‌پردازد و هم به آبادانی آخرت، و حاصل این دو، رسیدن به حیاتی است که در اصطلاح قرآنی از آن تعبیر به «حیات طیبه» شده است. حیات طیبه در سایه‌ی رشد اخلاقی فردی و پیشرفت معنوی، علمی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و دستیابی به عدالت اجتماعی به دست می‌آید.

مؤلفه‌های متعددی را میتوان برای دستیابی به این هدف و آرمان بلند برشمرد. رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) با احاطه‌ی بسیاری خوبی که بر راهکارهای رسیدن به حیات طیبه دارند بسیاری از این مؤلفه‌ها را در بیانات خود به صورت شیوا و رسایی بیان فرموده‌اند. بر این اساس انتشارات انقلاب اسلامی، با هدف معرفی این مؤلفه‌ها با پژوهش در بیانات معظم‌له و به تدریج، کتابهای موضوعی با این عنوان را تقدیم علاقمندان به بیانات ایشان خواهد کرد.

کتاب حاضر یکی از مجلداتی است که با این انگیزه تهیه شده است. امیدواریم با استفاده از رهنمودهای ایشان، جامعه‌ی اسلامی به آرمان حیات طیبه دست یابد. ان شاء الله.

ومن الله التوفيق

فهرست مطالب

- فصل اول: زهد..... ۱
- الف) تبیین زهد و بیان ضرورت ۳
- زهد یعنی دل نباختن به دنیا..... ۳
- زهد یعنی بی‌رغبتی و نجس‌بیدن به دنیا..... ۴
- بی‌رغبتی به دنیا و تولید ثروت در کنار هم..... ۵
- ضرورت فراخوانی جامعه‌ی امروز به زهد..... ۷
- زهد امیرالمؤمنین(علیه‌السّلام)؛ نیاز امروز جامعه..... ۷
- لزوم جهت‌گیری زندگی به سوی زهد..... ۸
- لزوم ترویج سخت گرفتن به خود و انفاق به دیگران..... ۹
- ب) راهکارها و الگوها..... ۹
- تقوا؛ علاج دل‌نیستن به دنیا..... ۹
- فتنه‌انگیزی علاقه‌ی به مال..... ۱۰
- حمله‌ی به زهد؛ یکی از اهداف دشمن در تهاجم فرهنگی..... ۱۰
- ساده‌زیستی مسئولین؛ راه مبارزه با اسراف..... ۱۰
- زهد در دنیا؛ زینت علی‌بن‌ابی‌طالب(علیه‌السّلام)..... ۱۱
- زهد امیرالمؤمنین(علیه‌السّلام)؛ یک قلّه‌ی دست‌نیافتنی..... ۱۲
- مدیریت زاهدانه‌ی امیرالمؤمنین(علیه‌السّلام)؛ الگوی مدیریت‌ی اسلام..... ۱۳
- اعتراف دشمنان امام(ره) به زهد و پارسایی ایشان..... ۱۴
- لزوم ساده‌زیستی برای ائمه‌ی جمعه..... ۱۴
- ضرورت الگو بودن مسئولان در زهد و بی‌رغبتی به دنیا..... ۱۵

- الگو بودن مجلس برای مردم و نهادها..... ۱۶
- ج) زهد در عرصه‌ی حکومت و سیاست ۱۷
- (۱) تبیین و بایسته‌ها ۱۷
- زهد مسئولان یعنی عدم بهره‌مندی در زندگی شخصی ۱۷
- بساطت و سادگی در کارها؛ زینده‌ی نظام اسلامی ۱۸
- ساده‌زیستی؛ از مصادیق سیاست‌گذاری از مردم..... ۱۹
- ضرورت حفظ حالت زهد در مجلس شورای اسلامی..... ۱۹
- ضرورت امساک مسئولان از تجملات زندگی..... ۲۰
- از بین رفتن روحیه‌ی اشرافیگری دوران طاغوت به برکت انقلاب اسلامی ۲۰
- از برکات نظام اسلامی؛ مردمی بودن مسئولان ۲۱
- یکی از کارهای امام(ره)؛ باطل کردن باورهای غلط در باب اخلاق فردی حکام ۲۲
- تغییر رویکرد تجمل به زهد در انقلاب اسلامی ۲۲
- شاخصه‌ی مدیران اسلامی؛ تلاش و فعالیت و دل نیستن به دنیا..... ۲۲
- (۲) راهکارها و آثار..... ۲۳
- لزوم قرار گرفتن زندگی مردم معمولی به‌عنوان معیار زندگی مسئولان ۲۳
- سمت و منصب؛ یک وظیفه نه طعمه ۲۵
- لزوم الگو گرفتن مسئولان از زهد امیرالمؤمنین(علیه‌السلام)..... ۲۷
- پیگیری شعار ساده‌زیستی بعد از انقلاب ۲۸
- تعلقات دنیا؛ دامی خطرناک برای مسئولان ۲۸
- زهد اولیای الهی؛ از عوامل ترویج اسلام ۲۹
- حفظ پارسایی مسئولان؛ عامل شکست دشمن ۳۱
- تکذیب تبلیغات دروغ دشمن با ساده‌زیستی مسئولان ۳۱
- اهتمام مسئولان به رفاه شخصی؛ از مصادیق بی‌تقوایی ۳۲
- ساده‌زیستی؛ شرط لازم برای حفظ پیوند حقیقی یک مسئول با مردم ۳۲
- ساده‌زیستی؛ از عوامل گرایش مردم به مسئولان ۳۲
- آسیب‌ناپذیری نظام اسلامی در گرو رواج زهد در بین مسئولان ۳۳
- فصل دوم: رفاه**..... ۳۵
- الف) تبیین و بیان اهمیّت ۳۷
- ضرورت برخورداری مردم از حداقل رفاه..... ۳۷

فریاد بر سر تارک دنیا..... ۳۷

تفاوت رفاه مادی و مصرف‌گرایی ۳۸

رفاه در زندگی؛ راهبرد اقتصادی اسلام ۳۸

رفاه مادی از برکات عمل به قرآن کریم ۳۹

اهتمام ادیان الهی به ایجاد رفاه ۳۹

رفاه عمومی؛ از اهداف انقلاب اسلامی..... ۳۹

رفاه مادی توأم با سازندگی معنوی..... ۳۹

کار دشمن؛ القای تفکر جدایی رفاه و معنویت ۴۱

ضرورت جهتگیری رفاه به سمت اقشار محروم ۴۲

فرق نظام اسلامی و نظام سرمایه‌داری ۴۳

پایبندی به اصول انقلاب یعنی تلاش برای رفاه مستضعفان..... ۴۳

اهداف معنوی همراه با توسعه‌ی عدالت یعنی الگوی یک کشور اسلامی ۴۴

ناتوانی تمدن غربی از ایجاد رفاه عمومی ۴۴

(ب) راهکارها و آثار ۴۵

اقتصاد مقاومتی راه اصلاح معیشت مردم..... ۴۵

رفاه اقتصادی ملازم با استقلال سیاسی و عدالت اجتماعی..... ۴۵

سیاست‌های اصل ۴۴؛ گامی در جهت رفاه عمومی ۴۷

خواست اکثریت مردم؛ رفاه در چهارچوب مقررات اسلام ۴۷

رفاه اقشار محروم؛ دغدغه‌ی انسان مؤمن و حکومت اسلامی..... ۴۷

ایجاد رفاه برای تأمین کرامت انسانی مردم..... ۴۸

ضرورت تأمین رفاه اقشار محروم همراه با خوداتکایی آنها ۴۹

لزوم بکارگیری نهایت تلاش از سوی مسئولان برای ایجاد رفاه عمومی ۵۰

تأمین رفاه در جامعه در پرتو تعالیم اسلامی..... ۵۰

ایجاد رفاه در جامعه؛ زمینه‌ساز صدور فکر انقلاب..... ۵۰

فصل سوم: تجمل‌گرایی و مصرف‌زدگی..... ۵۳

(الف) تبیین و بیان ضرورت اجتناب..... ۵۵

مصرف‌گرایی یعنی صرف درآمد در امور غیرضروری ۵۵

دستور اسلام؛ تولید ثروت و جلوگیری از مصرف‌گرایی..... ۵۵

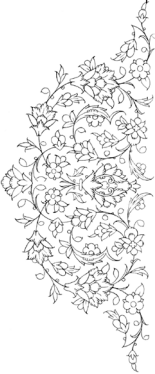

- دوری مسئولان از تجمل؛ از جمله ارزشهای انقلاب ۵۶
- خطری بزرگ برای مسئولان ۵۶
- بی‌اعتنایی به تجملات؛ توصیه به نمایندگان مجلس ۵۷
- جرم و خطا بودن تغییر دکور اتاق مسئولین ۵۷
- مغزهای سطحی‌نگر؛ تمجیدکننده‌ی تجمل‌گرایی ۵۸
- آمارهای تکان‌دهنده‌ی اسراف در کشور ۵۹
- مصرف‌گرایی؛ از جمله مناسبات اقتصادی غلط ۶۰
- دشمن در انتظار ورود تجمل‌گرایی در زندگی عناصر انقلابی ۶۱
- ضرورت پرهیز از سوق دادن مردم به سمت مصرف‌گرایی ۶۱
- ضرورت رعایت انضباط اقتصادی و مالی ۶۲
- مخالفت با رواج افراطی تجمل‌گرایی ۶۳
- بی‌اعتنایی به تجملات؛ شاخصه‌ی زن مسلمان ۶۴
- (ب) عوامل ایجاد روحیه‌ی تجمل‌گرایی ۶۴
- مصرف‌گرایی؛ از جمله میراث‌های گذشته ۶۴
- ترویج تجمل‌گرایی از اهداف دشمن از تهاجم فرهنگی ۶۴
- تشدید مصرف‌گرایی با ورود فرهنگ غرب ۶۵
- تجمل در جامعه؛ انعکاس تجمل در زندگی مسئولان ۶۶
- ضرر نیازدگی مسئولان ۶۷
- سازندگی؛ توجیهی برای دنیاپرستی ۶۷
- خطر گرایش به تجمل؛ در دوران بازسازی ۶۸
- یکی از ضعف‌های جامعه؛ حرص به متاع دنیا ۶۸
- تبلیغ مصرف‌گرایی؛ از جمله تبلیغات ننگین رسانه‌ها در رژیم گذشته ۶۹
- مُدگرایی؛ از بزرگ‌ترین عوامل انحراف جامعه و زنان ۶۹
- بزرگ‌ترین ستم در حق زنان ۶۹
- انحطاط زنان با گرفتار شدن به مدپرستی ۷۰
- خطر گرایش به تجمل در میان زنان ۷۱
- (ج) پیامدها ۷۱
- لزوم تبیین ضررهای مصرف‌گرایی برای مردم ۷۱
- ارزشهای اسلامی؛ تحت‌الشعاع تجملات ۷۱

- ۷۲..... مصرف‌گرایی؛ مضر به فضای معنوی.....
- ۷۳..... ضرر رواج فرهنگ تجمل‌گرایی برای بدنه‌ی جوان کشور.....
- ۷۳..... ناسازگاری روحیه‌ی همدلی با روحیه‌ی تجمل‌گرایی.....
- ۷۴..... تجمل‌گرایی مسئولان؛ از علل حل نشدن بخشی از مشکلات.....
- ۷۴..... مصرف‌گرایی؛ مانع از صرف پول در راه رضای خدا.....
- ۷۴..... تجملات؛ عامل هدر رفتن بیت‌المال.....
- ۷۵..... نقش اسراف در آسیب‌پذیر شدن کشور.....
- ۷۶..... به مذبح بردن صاحبان فضائل؛ با ترویج تجملات.....
- ۷۷..... رفتن به سوی تجملات؛ مانع از انقلابی ماندن.....
- ۷۷..... تزلزل عزم سپاهیان با رفاه‌زدگی.....
- ۷۸..... تجمل‌پرستی؛ سبب ایجاد یک طبقه‌ی اشراف.....
- ۷۸..... وابستگی کشور با کالاهای تجملاتی.....
- ۷۸..... اسراف؛ تکمیل‌کننده‌ی ضربه‌ی اقتصادی دشمن.....
- ۷۹..... لطمه‌های رویکرد مصرف‌بیشتر از تولید.....
- ۷۹..... آثار سوء روانی، اخلاقی و اجتماعی مصرف‌گرایی.....
- ۸۰..... ورود به مسابقه‌ی تجملات از آفات زندگی مؤمنانه.....
- ۸۱..... اهتمام زن به تجملات؛ مانع از انجام وظیفه.....
- ۸۱..... تجمل‌طلبی؛ مانع ازدواج.....
- ۸۲..... راهکارهای مقابله با تجمل‌گرایی.....
- ۸۲..... ضرورت استفاده از همه‌ی ظرفیتها برای مقابله با تجمل‌گرایی.....
- ۸۲..... ضرورت اصلاح الگوی مصرف در جامعه.....
- ۸۳..... قراردادن ثروت در مسیر تولید، یعنی اصلاح الگوی مصرف.....
- ۸۳..... جهت‌دهی درآمدهای کشور به سوی تولید؛ نه اسراف.....
- ۸۳..... صرفه‌جویی یعنی درست مصرف کردن.....
- ۸۴..... نقش الگویی مسئولان در از بین بردن مصرف‌زدگی.....
- ۸۶..... ساده‌زیستی مسئولان؛ از عوامل ریشه‌کنی تجمل‌گرایی.....
- ۸۶..... وظیفه‌ی مسئولان؛ برخورد با اسراف در سطح ملی.....
- ۸۷..... ضرورت برنامه‌ریزی برای مبارزه با اسراف.....
- ۸۸..... جهت‌دهی فعالیت‌های اجرایی و تبلیغی برای جلوگیری از اسراف.....

- ۸۸..... مراقبت دائمی مسئولان از نفوذ تجمل در دستگاه‌های تحت مدیریت
- ۸۹..... لزوم جهت‌دهی مدرگرایبی غیر افراطی
- ۸۹..... لزوم بازگرداندن اسرافهای در زندگی شخصی به سمت تولید
- ۹۰..... روی آوردن به انفاق؛ علاج تجمل‌گرایی
- ۹۱..... انفاق؛ راهکاری در برابر جمع ثروت و تجمل‌گرایی
- ۹۲..... وظیفه‌ی دانشجویان در پژوهش درباره‌ی راهکارهای مبارزه با مصرف‌گرایی
- ۹۲..... درمان اسراف و مصرف‌گرایی؛ راه مبارزه با تهدیدهای اقتصادی
- ۹۳..... لزوم پرهیز از غبطه خوردن به تجملات دیگران
- ۹۴..... ضرورت مراقبت از بنیهِ معنوی در برابر تجملات دنیا
- ۹۴..... ضرورت پرهیز صدواسیما از سوق دادن مردم به مصرف‌گرایی
- ۹۵..... مقابله‌ی فاطمه‌ی زهرا(سلام‌الله‌علیها) با ورود تجملات به زندگی
- ۹۵..... ضرورت الگو بودن همسران مسئولان در پرهیز از اسراف
- ۹۶..... معرفت زن؛ عامل دوری خانواده از تجمل
- ۹۷..... بریدن دامه‌های مصرف‌زدگی
- ۹۷..... مراقبت بانوان اندیشمند از رواج تجمل‌گرایی
- ۹۷..... ضرورت دور نگه داشتن عرصه‌ی ازدواج از تجمل و تفاخر
- ۹۸..... رفتار غلط اندر غلط ورود تجملات به عرصه‌ی ازدواج
- ۱۰۰..... ناسازگاری مهریه‌های سنگین با ادعای پیروی از پیامبر(صلی‌الله‌علیه‌وآله)

فصل چهارم: اشرافیگری

- ۱۰۱..... (الف) تبیین و ضرورت اجتناب
- ۱۰۳..... ارزش جوانان انقلابی نسبت به جوان دنبال اشرافیگری و شهوت‌رانی
- ۱۰۳..... دوری مسئولان از خوی اشرافیگری از لوازم جمهوریّت نظام
- ۱۰۴..... هشدار امام (ره) به مسئولان درباره‌ی خوی کاخ‌نشینی
- ۱۰۵..... اشرافی نبودن مسئولان؛ از اصول سیاست امام (ره)
- ۱۰۵..... اصرار امام(ره) به مسئولان نسبت به پرهیز از اشرافیگری
- ۱۰۶..... پیشرفت بسیار برجسته در عرصه‌ی عدالت اجتماعی
- ۱۰۶..... لزوم حفظ خوی مردمی بودن در میان مسئولان
- ۱۰۷..... توقّع از مسئولان؛ حفظ زیّ مردمی
- ۱۰۷..... جذابیّت شعار اجتناب از اشرافیگری برای مردم

لزوم نهادینه‌سازی ساده‌زیستی در نظام اداری ۱۰۷

دنبال اشرافیگری نبودن؛ از شاخصه‌های اصلح ۱۰۸

صالح بودن مسئولان یعنی دنبال اشرافیگری نبودن ۱۰۸

ضرورت اجتناب مسئولان از بیماری رفاه‌زدگی و عشرت‌طلبی ۱۰۹

ضرورت تناسب رفتار کارگزاران با اهداف انقلاب و نظام اسلامی ۱۰۹

زندگی اشرافی مسئولان در رژیم‌های کمونیستی ۱۱۰

ادعای عدالت در کشورهای کمونیستی با وجود اشرافیگری مسئولان ۱۱۰

(ب) زیانهای اشرافیگری ۱۱۱

زیانههای اشرافیگری مسئولان در عصر پهلوی ۱۱۱

آسیبهای ناشی از مستی اشرافیگری ۱۱۱

اشرافیگری مسئولان؛ عامل زوال اعتماد مردم ۱۱۳

مشی اشراف‌گرایانه؛ نقطه‌ی ضعف مسئولان ۱۱۵

نترسیدن استکبار از اسلام غرق در اشرافیگری ۱۱۵

دو عیب اشرافیگری مسئولان ۱۱۵

اشرافیگری؛ یکی از دردهای مزمن جهان اسلام ۱۱۷

اشرافیگری؛ عامل دورشدن از ذکر خدا ۱۱۷

اخلاق انسان متأثر از خوی اشرافیگری ۱۱۷

زمینگیر شدن انسان با میل به تجمل‌طلبی ۱۱۸

بی‌انتهای بودن راه دل‌بستن به تشریفات ۱۱۹

خطر ایجاد طبقه‌ی اشرافی در جامعه‌ی اسلامی ۱۱۹

تأثیرات بالای اشرافیگری بر بدنه‌ی جامعه ۱۲۰

(ج) عوامل ترویج اشرافیگری ۱۲۰

زندگی اشرافی مسئولان مروج فرهنگ اشرافیگری ۱۲۰

لزوم پرهیز از الگوسازی زندگی‌های اشرافی ۱۲۱

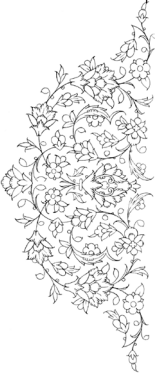
تأثیرپذیری جامعه و مردم از مانور اشرافیگری مسئولان ۱۲۱

توسعه؛ جایگزینی دروغین برای اشرافیگری ۱۲۳

عدم تلازم بین آراستگی و اشرافیگری ۱۲۳

پرهیز از بهانه‌ی قرار دادن مسائل امنیتی برای تشریفات ۱۲۳

(د) فواید مقابله با اشرافیگری ۱۲۵

- پرهیز مسئولان از اشرافیگری؛ زمینه‌ساز پیشرفت کشور ۱۲۵
- ساده‌زیستی؛ از شروط تحقق عدالت ۱۲۶
- ساده‌زیستی مسئولان؛ موجب جلب اعتماد مردم ۱۲۶
- ساده‌زیستی مسئولان؛ از اسباب جلب رضایت خداوند و مردم ۱۲۷
- از شاخصه‌های دولت اسلامی؛ بی‌میلی به اشرافیگری ۱۲۷
- دوری از اشرافیگری؛ از صفات مسئولان در نظام اسلامی ۱۲۷
- دوری از اشرافیگری؛ نشانه‌ی مردمی بودن یک نماینده ۱۲۸
- هـ) راهکارهای مقابله با اشرافیگری ۱۲۹
- صفای معنوی مسئولان؛ مانع گرایش به اشرافیگری ۱۲۹
- لزوم پرهیز از داشتن نگاه طعمه‌ای به مسئولیت برای رسیدن به ثروت و ۱۲۹
- ضرورت پرهیز منصوبان رهبری از اشرافیگری ۱۳۱
- ضرورت پرسشگری جوان از مسئولان مظنون به اشرافیگری ۱۳۱
- مبارزه با اشرافیگری با فرهنگ‌سازی ۱۳۳
- آموزش دور شدن از زندگی اشرافی از کودکی و نوجوانی ۱۳۳
- ضرورت ریل‌گذاری مجلس به سمت عدالت اجتماعی و مبارزه با اشرافیگری ۱۳۳
- اصلاح اشرافیگری با ترویج فکر و تبلیغ ۱۳۳
- وظیفه‌ی جنبش دانشجویی در ضدّ ارزش ماندن اشرافیگری ۱۳۳
- ضرورت استمرار و فراگیر شدن مبارزه‌ی با اشرافیگری ۱۳۴
- ضرورت باقی ماندن قبح اشرافیگری در بین مسئولان ۱۳۵
- آیات ۱۳۷
- روایات ۱۳۸
- موضوعات ۱۴۰
- اشخاص، اماکن، دولتها و غیره ۱۵۲
- منابع و مأخذ ۱۵۵

مقدمه

دستیابی به خوشبختی یکی از آرزوهای فطری تمام انسانها است. اما تعریف خوشبختی و سعادت از اموری است که مورد اختلاف واقع شده و از گذشته تا کنون از دلمشغولی‌های فلاسفه و حکما بوده است. اسلام ناب محمدی با نگاه جامع به انسان، خوشبختی حقیقی انسان را در گرو قرب به خداوند و آراسته شدن به صفات و فضایل انسانی دانسته است. البته مکتب اسلام آرامش و سعادت را فقط در عرصه‌ی آخرت تعریف نکرده است بلکه با تمثیل دنیا به مزرعه‌ی آخرت^۱، همواره به پیروان خود گوشزد میکند که راه وصول به کمال حقیقی از همین دنیا میگذرد. اسلام به این هم بسنده نکرده بلکه وظیفه‌ی آبادانی دنیا را نیز بر دوش انسانها نهاده است.^۲

از دورانهای کهن، انسانها در تعامل با دنیا، افراط و تفریط را سرلوحه‌ی خود قرار داده‌اند. بیشتر انسانها علاقمند به گردآوری مال و ثروت بوده‌اند و عده‌ای نیز با رویگردانی افراطی از دنیا، به گوشه‌ی عزلت خزیده‌اند و چشم بر همه‌ی لذات آن بسته و دست از کار و تلاش کشیده‌اند.

اما اسلام با نگاه مبتنی بر فطرت انسان، مسلمانان را از افراطها و تفریطها

۱. عوالی اللئالی، ج ۱، ص ۲۶۷.

۲. سوره‌ی هود، آیه‌ی ۶۱.

بر حذر داشته است. از یک طرف در عرصه‌ی زندگی فردی، تک‌تک افراد جامعه را مکلف به کار و تلاش می‌نماید و آنها را از تبلی بازمی‌دارد، از سویی دیگر مسئولان حکومت اسلامی را به تأمین رفاه عمومی تشویق می‌کند، انسانها را به دوری از اسراف و مصرف‌زدگی می‌خواند، در عین حال می‌پسندد که مسلمان اهل نظافت و هم در میان خانواده و هم در جامعه آراسته باشد، از جانبی دیگر زهد و دل‌بریدن از تعلقات دنیوی را نیکو می‌شمرد، و حاکمان را امر می‌کند که زندگی خود را در سطح متوسط جامعه قرار دهند.

در طول تاریخ اسلام هر زمان که حاکمان، عالمان دین و عموم مردم به این نسخه‌ی نورانی و کامل اسلام عمل کرده‌اند، ثمرات آن را هم در حیات معنوی و هم در حیات مادی و هم در زندگی اجتماعی دیده‌اند و هرگاه از این دستور فاصله گرفته‌اند، حیات مادی، معنوی، فردی و اجتماعی آنها دستخوش انحطاط شده است.

در ایران نیز در دوران ننگین سلسله‌های منحوس پادشاهی، رهنمودهای اسلام به فراموشی سپرده شد. از همه مصیبت‌بارتر دوران حکومت پدر و پسر ملعون پهلوی بود. از یک سو پادشاه و درباریان و مسئولان حکومتی به ساخت یک طبقه‌ی اشراف پرداختند و با سوءاستفاده از موقعیتهای خود و با ویژه‌خواری‌ها بر ثروتهایشان انباشتند و از سویی دیگر با ترویج زندگی تجمل‌گرایانه و مصرف‌زده در میان طبقه‌ی بالا و متوسط جامعه، این بیماری را در اقصی نقاط کشور منتشر کردند. شکاف طبقاتی غوغا میکرد، درحالی‌که عده‌ی زیادی از حدّ اقل امکانات زندگی محروم بودند، کسانی دیگر یافت می‌شدند که نمی‌دانستند چگونه باید اموال بادآورده‌ی خود را مصرف کنند.

با پیروزی انقلاب اسلامی ورق برگشت و بار دیگر پس از صدها سال، نسخه‌ی اسلام سرلوحه‌ی رفتار حاکمان و مردم قرار گرفت. در رأس حکومت فقیهی عارف و زاهد قرار گرفت که به حدّ اقل‌های دنیوی بسنده

می‌کرد و در پی او کسانی بر اریکه‌ی قدرت قوای سه‌گانه تکیه زدند که آرزوی زندگی مسلمانانه داشتند و به تنها چیزی که فکر نمی‌کردند گردآوری مال و ثروت و سوءاستفاده از مقام بود. در بدنه‌ی حکومت نیز مدیرانی قرار گرفتند که یا خود متخلّق به اخلاق اسلامی بودند یا از بیم قرار گرفتن در معرض اتهام تجمل‌گرایی و اشرافی‌گری خود را اهل زهد نشان میدادند. شرایط جنگ و حال و هوای جهاد و شهادت نیز از یک سو و مشکلات مالی کشور از سویی دیگر مانع از آن می‌شد که دنیازدگی و شکل‌گیری طبقه‌ی اشراف به صورت جدّی بروز کند.

با پایان گرفتن جنگ و شروع دوران بازسازی خرابیهای جنگ و عقب‌ماندگی‌های دوران طاغوت، اندک اندک رگه‌هایی از روی آوردن مردم و مسئولان به تجملات دیده شد. حتی شنیده شد که برخی افزایش مصرف را ضرورت تولید دانستند و با این ایده که تا مصرف بالا نرود، تولید پیشرفت نمی‌کند، سبک زندگی جدیدی در میان حاکمان و مردم رواج پیدا کرد.

اما رهبر معظم انقلاب که از میان مردم برخاسته بود، از اولین روزهای رهبری خود، همگان را به دوری از تجمل‌گرایی و اشرافی‌گرایی توصیه نمودند. در عین حال بر بازسازی کشور و افزایش سطح رفاه عمومی تأکید کردند. ایشان از ایجاد یک طبقه‌ی جدید اشرافی نهی کردند و مردم را نیز از مصرف‌زدگی و تجمل‌گرایی و اسراف باز داشتند.

اما متأسفانه این رهنمودها به صورت جدّی دنبال نشد و در نتیجه هم طبقه‌ی جدید اشراف و نوکیسه‌ها گسترش یافت و هم در طبقه‌ی متوسط به بالای جامعه مصرف‌زدگی و علاقمندی به تجملات جلوه‌گر شد.

در آخرین اتفاق هم افشا شدن فیشهای حقوقی نجومی قلب علاقمندان به انقلاب و به ویژه رهبر انقلاب را جریحه‌دار کرد.

البته بیان این مطالب به آن معنا نیست که همه‌ی مسئولان دچار این مشکلات شده‌اند و یا آن‌که بلیه‌ی مصرف‌زدگی و اسراف همگانی شده

است. بسیاری از بدنه‌ی مدیران حکومت به پیروی از رهبر معظم انقلاب زندگی زاهدانه را مطمح نظر خود قرار داده‌اند و بسیاری از اقشار مختلف مردم نیز همان الگوی زندگی انقلابی را دنبال می‌کنند.

اهمیت این موضوع، انتشارات انقلاب اسلامی را بر آن داشت تا با جمع‌آوری بیانات معظم‌له در چهار موضوع زهد، رفاه، تجمل‌گرایی و اشرافیگری و تبویب مناسب آن، مخاطبان محترم را در بازشناسی این چهار مفهوم بر اساس بیانات ایشان یاری رسانند.

امیدواریم هم کارگزاران نظام و هم عموم مردم با به کار بستن نصایح معظم‌له در این زمینه، مقدمات تحقق جامعه‌ی آرمانی اسلامی را فراهم آورند. ان‌شاءالله

و من الله التّوفیق

